

Kozubová, A. 2013: *Pohrebiská vekerzugskej kultúry v Chotíne na juhozápadnom Slovensku. Vyhodnotenie*. Dissertationes Archaeologicae Bratislavenses 1. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

Summary

Čechy pod Kosířem (Prostějov District), “Na hrádkách”. A detector find of a snake-shaped earring dated to HaD/LTA horizon of the Iron Age refers to yet unknown site with elements of eastern nomadic cultures.

Adam Fojtík, Marek Novák, Miroslav Popelka

Čelechovice na Hané (k. ú. Studenec, okr. Prostějov)

„Záповědě“, parc. č. 627.

Pozdní doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 9. 10. 2019 až 7. 11. 2019 proběhl záchraný archeologický výzkum vyvolaný stavbou „Polní cesty, VHO a krajinná zeleň v k. ú. Studenec – I. etapa“. Tato je realizována východně obce Studenec, okr. Prostějov, v polní trati s pomístním názvem „Záповědě“, kterou lze charakterizovat jako údolnici občasné vodoteče tvořící pravostrannou zdrojnicu Studneckého potoka. Na skryté ploše zemníku a paty budoucí hráze (ZM ČR 1 : 10 000, list 24-24-02, 343:173, 353:173, 356:174, 352:184, 348:190, 344:189 a 343:175) bylo prozkoumáno a zdokumentováno celkem 42 archeologických objektů, které vyjma jediné zásobní jámy pravěkého stáří (starší doba bronzová?) náležejí k rozsáhlejší nížinné osadě Keltů pozdní doby laténské (lze patrně ztotožnit s již dříve známou lokalitou „Pod dráhou“ nebo též „Nad Skalami“, blíže viz Čižmář 2018, 342; Gottwald 1931, 101; Meduna 1980, 284–285; aj.). Vedle sloupových jam indikujících existenci nadzemních kůlových staveb a běžných jam (zásobnice, sklípky), tvořících hospodářské zázemí sídliště, jde hned v 11 případech o příznačné zahloubené chaty, tzv. polozemnice, sloužící nejspíše jako výrobní objekty (obr. 5, 6). Na hospodářskou činnost zdejších obyvatel, žijících v širším zázemí evropsky proslulého oppida Staré

Hradisko u Protivanova, poukazuje nejen hlubší kvadratická jáma v těsné blízkosti zmíněné vodoteče (sloužící snad k máčení textilních rostlin, zejména lnu), ale především prozkoumané pozůstatky tkalcovské dílny. Tuto identifikuje žlabovitě zahloubené při stěně jedné ze zemnic, které obsahovalo *in situ* dokumentovanou skládku několika poškozených hliněných závaží z osnovy tkalcovského stavu. Jedná se o jeden z mála podobných dokladů patrně podomácké textilní výroby z tohoto období v českých zemích. Zejména s ohledem k 11 půdorysům již výše zmíněných chat, tvořících urbanisticky předem promyšlenou strukturu, tak patří zkoumaná lokalita k největším dosud odkrytým nížinným sídlištím Keltů doby opid, a to nejen na střední Moravě, ale i v rámci celého jejího území. Z movitých nálezů můžeme uvést zejména zlomky keramických nádob či soubory zvířecích kostí, ale i předměty z kovu, z parohu/kostí nebo z kamene (hned dvěma kusy jsou zastoupeny rotační kamenné mlýnky na obilí, tzv. žernovy). Cennou oporou pro datování zdejšího osídlení, ale i přímým svědkem čilejších obchodních aktivit, je nám nález zlaté mince – v tomto případě 1/8 statéru tzv. mušlovitého typu bójské proveniencie (viz Militký 2008, 127, obr. 68: 32–34), která patří k příznačným platidlům období LT D1, tj. 1. století př. Kr.

Literatura

Čižmář, I. 2018: *Vývoj laténského osídlení na střední Moravě v období změny centrálních sídel*. Rkp. disertační práce. Slezská univerzita v Opavě. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity.

Gottwald, A. 1931: *Můj archeologický výzkum*. Prostějov: Městské museum.

Meduna, J. 1980: *Die Latènezeitlichen Siedlungen und Gräberfelder in Mähren (Katalog)*. Fontes Archaeologiae Moravicae. Tomus XI. Brno: Archeologický ústav Československé akademie věd v Brně.

Militký, J. 2008: Mincovníctví v době laténské. In: N. Venclová (ed.) a kol.: *Archeologie pravěkých Čech 7. Doba laténská*. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., 122–128.

Zusammenfassung

Čelechovice na Hané (Kat. Studenec, Bez. Prostějov), „Záповědě“, Parz. Nr. 627. Latènezeit (LT D). Siedlung. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Obr. 5. Čelechovice na Hané (k. ú. Studenec), okr. Prostějov. Zahloubená chata z pozdní doby laténské (obj. č. 512/2019). Foto P. Fojtík.

Abb. 5. Čelechovice na Hané (Kat. Studenec), Bez. Prostějov. Grubenhäuser (Latènezeit Stufe D, Obj. Nr. 512/2019). Foto P. Fojtík.

Obr. 6. Čelechovice na Hané (k. ú. Studenec), okr. Prostějov. Zahloubená chata z pozdní doby laténské (obj. č. 541/2019). Foto P. Fojtík.

Abb. 6. Čelechovice na Hané (Kat. Studenec), Bez. Prostějov. Grubenhäuser (Latènezeit Stufe D, Obj. Nr. 541/2019). Foto P. Fojtík.